

Përgatitja e silazhit të mirë

*Nga Dr. Dan Undersander
Universiteti i Wisconsin-it*

- Menaxhimi i mirë redukton humbjet në fushë (mund të jetë deri në 30% për bar/ushqim leguminoz)
- Menaxhimi i mirë redukton humbjet e deponimit/magazinimit (mund të jetë deri në 30%)
- Menaxhimi i mirë nënkupton më shumë qumësht të prodhuar për tonë të silazhit
- Të korrat në fazën e duhur të kulturës bujqësore

1. Cilësia e ushqimit foragjer bie

1. *Cilësia e ushqimit foragjer bie me shtimin e pjekurisë në barëra dhe në ushqime leguminoze*
 2. *Kokrrat e misrit bëhen të vështira(forta) dhe nuk janë të përshtatshme për lopë*
- **Lagështi e duhur për silazhim të ushqimit të kafshëve**
 1. *Nëse është tepër e lartë → kullon, tharton, konsumim i dobët i kafshëve*
 2. *Nëse është tepër e ulët → myket, tretshmëri e dobët*
 - **Minimizim i humbjeve në fushë**
 - **Minimizim i oksigjenit në silo**
 3. *E grirë shkurt (75% më pak se 1 cm, 20% më gjatë se 3 cm), kokrrat e thyera të drithit*
 - Shtypje e mirë e tokës
 - Acid laktik bakterial për përdorim të sheqerëve
 - Disa copa të gjata për ripërtpje
 - 4. *Mbushni shpejt*
 - Silazhi nuk duhet ekspozuar në ajër më shumë se 4 ditë
 - 5. *Paketoni mirë*

- Strehoni 4 deri 5 minuta për tonë me 5800 kg traktor në 1shtresë 2 cm
 - Paketoni në seksione të rrafshëta ose paketoni në pyka rritëse
 - Minimizoni nxehtësinë
6. *Mbyllni për t'i mbajtur hermetikisht*

- Menaxhoni ushqimin ashtu që të minimizoni humbjet. Mbani silazhin të mbuluar. në vija te drejta, mos i mbani grumbull pranë ushqimit tjetër.

Korrja: në kohë optimale dhe të duhur për bimët foragjere për të marrë sasi më të lartë të qumështit nga lopa.

Koha e korrjes së barit

Korrja në kohën emergjente 1,330 lit qumësht

Kg qumësht nga një ton i foragjereve të kositura*:
Kositja të bëhet kur fillon formimi i kokërzave të vogla, para se të fillojnë të rriten.

Korrja e vonua: më pak qumësht 625 lit

Kositja e tërfojës - Alfalfa

Litra qumësht nga 1 ton i tërfojës*:

Korrja në kohën emergjente – 1450 kg

Kosite tërfojën alfalfa kur sythat kanë dalur por ende nuk është krijuar lulja.

Prodhimtaria e qumështit nga të ushqyerit me bimë foragjere tek lopët e ushqyera kur kondicioni dhe shëndeti i lopëve është i dobët, ka arritur përmirësim në 6 muajt e parë të laktacionit.

Korrija e vonuar me pak qumësht 900 liër

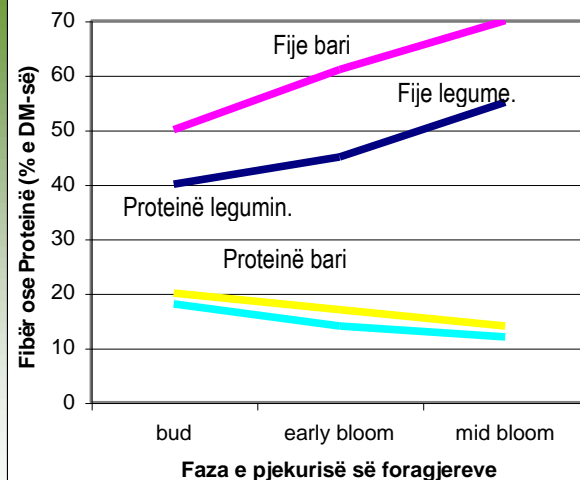
Prodhimi i ushqimit foragjer cilësorë

Dr. Dan Undersander, Universiteti i Wisconsin-it

[Milazim Makolli](#)

- 1) Qëllimi është që ushqimi foragjer të jetë me sa më shumë energji dhe proteina që është e mundur.
- 2) Zvogëlim i energjisë dhe proteinave në bar dhe ushqim leguminoz, sapo të rritet pjekuria.
- 3) Rritja e fibrës në barëra dhe ushqim leguminoz arrihet sipas [ritjes së pjekurisë](#). Fibri i lartë mund të reduktojë konsumin e të dyjave, tagjisë dhe koncentratit në dietë dhe rezultojnë në prodhimin më të vogël të qumështit.
- 4) Prerja e barit në fazën e zhvillimit para lulëzimit (koka mezi duket) dhe ushqimi leguminoz në fazën e nxjerrjes së sythave është optimist për rendimentin dhe cilësinë e ushqimit foragjer për lopët që prodhojnë qumësht.
- 5) Ushqimi leguminoz ka më pak fibër sesa bari, prandaj konsum më të lartë.
- 6) Silazhi (bari, jonxhe, tërfili dhe misri) duhet të vihet në silo ose buker më lagësht 65%.
- 7) Të gjitha silazhet duhet të paketohen me kujdes në silo ose bunker për të përjashtuar oksigjenin.
- 8) Barërat dhe ushqimet leguminoze kanë nevojë për rritjen e lëndëve ushqyese.

Efektet e fazës së pjekurisë në fibër dhe përmbajtje proteinike të barit

- a. Të dyjave u nevojitet pothuaj sasi e njëjtë e fosforit (rreth 60 kg/ha në vit).
 - b. Barërat kanë nevojë për rreth 40 kg/ha azot për prerje.
 - c. Ushqimet leguminoze kanë nevojë për rreth 25 kg/ha kalium për tonë të sanës së prodhuar. ([lagështia 12 deri 15%](#)).
- 9) Fosfori dhe kaliumi mund të aplikohen një herë në vit (preferohet pas prerjes së parë).
 - 10) Azoti duhet të aplikohet në bar pas çdo prerjeje.

Lëndët ushqyese mund të aplikohen në fushë, qoftë si pleh organik, qoftë si pleh komercial.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Opinions expressed in this publication do not represent the views of United States Agency for International Development or the United States Government

PËRGATITJA E BIMËVE FORAGJERE PËR USHQIM TË LOPËVE

